

Maření výkonu úředního rozhodnutí

Samotný účel trestu (k jehož naplnění výkon trestu směřuje) sice není v trestním zákoníku výslovně uveden, nicméně jej lze vyvodit z § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, podle něhož odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví. V případě jiné osoby než osoby odsouzeného z povahy věci nelze ve vztahu k výkladu pojmu „závažné jednání“ ve smyslu § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku akcentovat ty skutečnosti, které se týkají přímo osoby odsouzeného a zvláště pak dosavadního průběhu jemu uloženého výkonu trestu odnětí svobody (ať již jde o udělené kázeňské odměny či naopak uložené kázeňské tresty, umístění, popřípadě přemístění, odsouzeného do určitého oddělení věznice, jakož i celkové chování odsouzeného v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, plnění programu zacházení či pracovních povinností). Zásadně tak lze v takovém případě vycházet z posouzení, zda jde o jednání srovnatelné s ostatními případy trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní a současně podstatně závažnější než kázeňský přestupek, přičemž vedle otázky opakování jednání pachatele je třeba hodnotit jeho rozsah, intenzitu a okolnosti, za nichž došlo k porušení pravidel upravujících výkon trestu odnětí svobody. Následkem takového jednání pak musí být maření nebo alespoň podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění výkonu trestu či jeho účelu. Jestliže takové jednání spočívá, resp. má spočívat, v nedovolené konzumaci návykové látky odsouzeným ve věznici, lze o jeho závažnosti ve smyslu § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku uvažovat s ohledem na jeho soustavnost či opakovanost konzumace (resp. jejího zprostředkování), povahu a charakter požívané látky, její množství a případný vliv na chování odsouzeného.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 11 Tdo 1552/2019-232 ze dne 30.6.2020)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného D. L., narozeného XY v XY, bytem XY, XY, a o dovolání nejvyššího státního zástupce podaném v neprospěch obviněné M. Ch., narozené XY v XY, bytem XY, XY, proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, č. j. 13 To 175/2019-187, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 6 T 48/2019, tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu, za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. řádu, se z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce ohledně obviněné M. Ch. zrušuje rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, č. j. 13 To 175/2019-187. Podle § 265k odst. 2 tr. řádu se zrušují také všechna další rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Praze příkazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu se dovolání obviněného D. L. odmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Kladně (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 14. 5. 2019, č. j. 6 T 48/2019-167, byl obviněný D. L. uznán vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jehož se dopustil jako účastník ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku. Týmž rozsudkem pak byla obviněná M. Ch. uznána vinnou ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku.

2. Za shora označené sbíhající se trestné činy soud prvního stupně uložil obviněnému D. L. podle § 283 odst. 2, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, úhrnný trest odnětí svobody v trvání 30 (třiceti) měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Obviněná M. Ch. pak za shora popsané sbíhající se trestné činy soud prvního stupně uložil podle § 283 odst. 1, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, úhrnný trest odnětí svobody v trvání 12 (dvanácti) měsíců. Podle § 84 a § 85 tr. zákoníku pak výkon tohoto trestu podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 24 (dvaceti čtyř) měsíců za současného vyslovení dohledu, přičemž podle § 85 odst. 2, ve spojení s § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku, obviněná uložil přiměřenou povinnost, aby se v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení zdržela jakéhokoli nakládání s omamnými a psychotropními látkami, včetně jejich užívání, a podrobovala se testování na přítomnost těchto látek v jejím těle.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali oba obvinění odvolání, k nimž Krajský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) v záhlaví označeným rozsudkem podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušil v celém rozsahu. Podle § 259 odst. 3 tr. řádu nově rozhodl tak, že obviněného D. L. uznal vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jehož se dopustil jako účastník ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku [tj. jako návodce a nikoliv jako organizátor, jak uzavřel soud prvního stupně] a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku. Týmž rozsudkem nově uznal obviněnou M. Ch. vinnou toliko ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku (tedy nikoliv i ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, jímž byla uznána vinnou rozsudkem soudu prvního stupně). Uvedených trestných činů se obvinění, podle skutkových zjištění soudu prvního stupně a odvolacího soudu, dopustili následovně:

v době nejméně od 30. 1. 2018 do 8. 2. 2018 obžalovaný D. L., který vykonával trest odnětí svobody ve Věznici XY, okres Kladno, prostřednictvím telefonního systému BVfon žádal obžalovanou M. Ch., aby předala jeho matce A. L. domluvené věci do balíku, který mu bude posílat, zejména cigaretové papírky, a aby ji upozornila, aby jich poslala všech sedm, protože jedny jsou plné a aby jí náhodou neupadly právě ty, obžalovaná Ch. opatřila z nezjištěného zdroje metamfetamin zabalený v cigaretových papírcích zn. Vážka, předala je matce obžalovaného L., která je vložila do poštovní zásilky a odeslala prostřednictvím České pošty v Praze 1 do Věznice XY, kam byla zásilka doručena dne 12. 2. 2018 a bylo zjištěno, že v cigaretových papírcích je ukryto 0, 6421 g pervitinu, obsahujícího látku metamfetamin, která je uvedena v seznamu psychotropních látek v příloze č. 5 zák. č. [167/1998](#) Sb., a obžalovaný L. se tohoto jednání dopustil poté, co byl dne 8. 7. 2015 odsouzen rozsudkem Okresního soudu Jeseník pod sp. zn. 1 T 46/2015 pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odstavec 1, 2 písmeno b) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon nastoupil dne 26. 7. 2016.

4. Za popsanou trestnou činnost uložil odvolací soud obviněnému D. L. podle § 283 odst. 2, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, rovněž úhrnný trest odnětí svobody v trvání 30 (třiceti) měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Obviněné M. Ch. pak za shora popsané sbíhající se trestné činy odvolací soud uložil podle § 283 odst. 1, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, úhrnný trest odnětí svobody v trvání 12 (dvanácti) měsíců. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku pak výkon tohoto trestu podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 18 (osmnácti) měsíců.

II. Jednotlivá dovolání a vyjádření k nim

5. Proti v záhlaví označenému rozsudku odvolacího soudu podávají nyní nejvyšší státní zástupce (a to v neprospěch obviněné M. Ch. podle § 265f odst. 1 in fine tr. řádu) a obviněný D. L. dovolání. Nejvyšší státní zástupce přitom svůj mimořádný opravný prostředek podává do té části výroku rozsudku odvolacího soudu, již bylo nově rozhodnuto o vině obviněné a byl jí uložen trest, přičemž tak činí z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, když je přesvědčen, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku. Obviněný D. L. napadá rozsudek odvolacího soudu „v plném rozsahu všech výroků“, a to rovněž z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, tj. protože napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku.

6. Nejvyšší státní zástupce - po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení - připomíná důvody napadeného rozsudku odvolacího soudu stran posouzení viny obviněné M. Ch., s nimiž se podle jeho přesvědčení nelze ztotožnit. Odvolací soud sice konstatoval, že není pochyb o objektivním zjištění, že obviněná se dopustila jednání kladeného jí za vinu, avšak dodal, že jelikož takto prokazatelně obviněná jednala pouze v jediném případě, nebylo namístě její jednání kvalifikovat i jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku. Oporou pro uvedený závěr odvolacímu soudu přitom bylo usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78, uveřejněné pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr., z něhož se podává, že mařit výkon nebo účel trestu sice může jak osoba, která je ve výkonu trestu, tak i jiná osoba, tj. jako v daném případě i osoba poskytující osobě ve výkonu trestu zakázané návykové látky, avšak zákon předpokládá soustavné poskytování drogy odsouzeným a usnadňování nedovolené činnosti odsouzených. Odvolací soud si sice byl vědom toho, že to byla právě obviněná, kdo spoluobviněnému D. L. opatřil zakázanou látku v množství umožňujícím její opakovanou konzumaci, avšak i přesto shledal, že s ohledem na závěry označeného soudního rozhodnutí, jakož i proto, že se obviněná takového jednání dopustila poprvé, není namístě její jednání popsané shora právně kvalifikovat i jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku [pozn. ve znění do 31. 5. 2020; dnes jde o § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku].

7. Popsané právní posouzení jednání obviněné podle nejvyššího státního zástupce nemůže obstát, přičemž na podporu tohoto svého tvrzení předkládá obsáhlou argumentaci týkající se výkladu ustanovení § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku. V první řadě se nejvyšší státní zástupce zabývá výkladem zákonného znaku „maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí“, jenž v konstantní judikatuře znamená, že rozhodnutí, které má být v době činu vykonáno, fakticky v důsledku jednání pachatele vykonáno není a vykonat ho nelze, nebo je vykonáno za podstatně ztížených podmínek. Za účel trestu, ve smyslu znaku „závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu“, byt' trestním zákoníkem výslovně nevyjádřeným, lze podle nejvyššího státního zástupce považovat jednak ochranu společnosti před pachateli trestných činů a zabránění v dalším páchání trestné činnosti, jednak výchovu k řádnému životu ve smyslu generální a individuální prevence. Proto závažné jednání směřující ke zmaření takto formulovanému účelu trestu bude vždy významným protiprávním zásahem, nikoli ojedinělé povahy.

8. Nejvyšší státní zástupce sice na jednu stranu odvolacímu soudu nevytýká jeho odkaz na usnesení

Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78, uveřejněné pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr. [když není pochyb o tom, že soustavné poskytování drog odsouzeným a usnadňování nedovolené činnosti odsouzených je závažným jednáním směřujícím ke zmaření výkonu nebo účelu trestu ve smyslu § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, které nabývá na své závažnosti zvláště svojí opakovaností]. Jedním dechem ale dodává, jak negativně je vnímán trend dostupnosti návykových látek ve věznicích, přičemž je pouze otázkou náhody, kdy bude takové závažné porušení povinností odsouzenými spojeno s mimořádnými událostmi narušujícími řádný výkon trestu odnětí svobody a stanovený režim věznic, jako např. intoxikace odsouzeného vyžadující lékařskou pomoc nebo vedoucí ke smrti odsouzeného, popř. násilí mezi odsouzenými vyvolané stavy pod vlivem návykové látky nebo spory ohledně její distribuce. Přehlédnout rovněž nelze ani skutečnost, že každý případ užití návykové látky odsouzeným ve výkonu trestu odnětí svobody je nejen závažným porušením povinností odsouzeného, ale rovněž zjevným signálem o tom, že ze strany dalších osob došlo k protiprávnímu jednání, které by bylo možno kvalifikovat jako trestný čin (např. vnášení drogy do věznice a její distribuce). V této souvislosti je namístě zdůraznit, že utajený způsob dopravování návykových látek do věznice pro osoby, které vykonávají trest odnětí svobody, je zcela nepochybně jednáním závažně narušujícím výkon tohoto soudem uloženého trestu, což lze dokumentovat i stoupajícím počtem těchto případů, vyskytujícím se v řadě věznic v celé České republice, včetně dotčené Věznice XY, kde se stále a velmi často odhalují případy zneužívání drog odsouzenými. Tak tomu ostatně bylo podle nejvyššího státního zástupce i v nyní projednávané věci, když podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů se obvinění telefonicky dohodli na obstarání drogy - pervitinu pro obviněného D. L. a na její distribuci do věznice, přičemž obviněná M. Ch. podle této dohody skutečně jednala, když drogu obstarala, zařídila její zabalení dohodnutým způsobem do cigaretových papírků a tuto jmenovanému také zaslala v balíčku prostřednictvím jeho matky.

9. Podle nejvyššího státního zástupce nicméně odvolací soud z hlediska míry závažnosti posuzovaného jednání obviněné tak, aby bylo způsobilé ke zmaření, resp. k podstatnému ztížení výkonu nebo účelu trestu na straně spoluobviněného, přehlédl tu podstatnou skutečnost, že k distribuci návykové látky s přítomností metamfetaminu (pervitin) došlo v množství 0,6421 gramů. Při zohlednění skutečnosti, že jedna obvyklá dávka takové látky představuje cca 0,1 až 0,2 gramu, je zřejmé, že se tak stalo v distribuovaném množství, odpovídajícím počtu tří až šesti dávek. V tomto kontextu tak podle nejvyššího státního zástupce lze důvodně dovodit, že obviněná prisouzeným způsobem na podkladě telefonické objednávky spoluobviněného provedla prostřednictvím jeho matky distribuci návykové látky v takovém množství, které tomuto spoluobviněnému umožňovalo několikanásobné opakované užití označené látky ve výkonu trestu odnětí svobody. Takový čin přitom lze dle nejvyššího státního zástupce považovat za závažné jednání, kterým obviněná M. Ch. výkon trestu odnětí svobody a dosažení jeho účelu podstatně ztížila.

10. Nejvyšší státní zástupce dále zdůrazňuje, že obviněná si nutně musela být vědoma, že vzhledem k uvedené okolnosti nese její jednání znak výraznější intenzity, přestože není jednáním soustavným, nicméně že zcela zákonitě povede k závažnému narušení výkonu trestu, uloženého spoluobviněnému. Vzhledem k množství distribuovaného pervitinu tedy musela obviněná vědět, že spoluobviněnému nepůjde o jednorázovou a zcela ojedinělou nedovolenou konzumaci, která by měla zůstat na úrovni pouhého porušení ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), ale že půjde o jednání závažné, způsobilé zmařit, resp. podstatně ztížit výkon nebo účel trestu tohoto spoluobviněného. V tomto směru nejvyšší státní zástupce přiměřeně odkazuje na judikaturu, řešící otázku závažnosti jednání ve smyslu § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku [resp. podle § 337 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, ve znění účinném do 14. 1. 2013], spočívajícího v konzumaci drogy ze strany osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, a to především na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. 6 Tdo 1266/2007, a dále na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2007, sp. zn. 5 Tdo 1300/2007, ze dne 25. 2. 2010, sp. zn. 6 Tdo

156/2010, ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 3 Tdo 1075/2012 a ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 8 Tdo 547/2017.

11. Byť se daná rozhodnutí Nejvyššího soudu zabývají otázkou závažnosti jednání ve smyslu znaků skutkové podstaty přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku na straně osob ve výkonu trestu odnětí svobody, jsou při sporadickém řešení téže problematiky při posuzování trestní odpovědnosti osob, dopouštějících se takového jednání na svobodě, přiměřeně použitelná. V každém případě poskytují podle nejvyššího státního zástupce poněkud širší výklad ke kritériu soustavnosti z hlediska závažnosti jednání, způsobitelného naplnit znaky uvedené skutkové podstaty v porovnání s interpretací tohoto pojmu ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78, uveřejněné pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr., ačkoliv se jimi naplnění tohoto znaku neřeší v souvislosti s poskytováním drog osobám ve výkonu trestu odnětí svobody. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. 5 Tdo 701/2012, je nutno při posuzování závažnosti takového jednání vycházet z více hledisek, kdy nepostačuje pouhé opakování, které ještě nedosahuje pojmu soustavnosti (jednání osob ve výkonu trestu odnětí svobody), ale je nutno hodnotit rozsah, intenzitu a okolnosti, za nichž došlo k porušení pravidel výkonu trestu.

12. V nyní projednávané trestní věci se podle nejvyššího státního zástupce obviněná dopustila jednání umožňujícího opakovaně podstatné ztížení výkonu trestu odnětí svobody ze strany spoluobviněného. Obviněná přitom jednala konspirativním způsobem pod skrytou identitou odesílatele závadové zásilky, kterou byla formálně adresátova matka a rovněž tak se záměrem, aby balíček, obsahující mj. i balení cigaretových papírků, nevzbudil podezření a tím i možnost odhalení. Vedle těchto hledisek závažnosti jednání obviněné ve smyslu podstatného ztížení výkonu trestu odnětí svobody podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, tak podle nejvyššího státního zástupce zcela ztrácí na svém právním významu ta okolnost, že se obviněná takového jednání dopustila poprvé, na což poukazoval soud odvolací.

13. Nejvyšší státní zástupce proto uzavírá, že obviněná svým jedním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, a to včetně znaku závažného jednání, kterým podstatně ztěžovala výkon rozhodnutí soudu, aby zmařila výkon nebo účel trestu. V dané věci současně jde o případ natolik společensky škodlivý, že nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku), přičemž z tohoto hlediska nelze opomenout, že se jednalo o jednočinný souběh dvou trestných činů. Jinými slovy má nejvyšší státní zástupce za to, že odvolací soud pochybil, pokud svým napadeným rozsudkem uznal obviněnou vinnou pouze přečinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, ačkoliv se tohoto trestného činu dopustila v jednočinném souběhu s přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku.

14. Z těchto důvodů proto nejvyšší státní zástupce navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. řádu zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. řádu odvolacímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

15. Nejvyšší soud zaslal dovolání nejvyššího státního zástupce obviněné k případné replice, již však do dnešního dne neobdržel.

16. Obviněný D. L. v podaném dovolání předně odvolacímu soudu vytýká, že skutek popsáný v tzv. skutkové větě rozsudku odvolacího soudu nelze posoudit tak, že v obviněné M. Ch. vzbudil rozhodnutí, aby neoprávněně opatřila a pro jiného přechovávala psychotropní látku. Jinými slovy na základě vymezení skutku v dané trestní věci nelze dospět k závěru o tom, že obviněný se trestné činnosti

dopustil jako návodce ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Obviněná M. Ch. totiž podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů předala matce obviněného cigaretové papírky, v nichž se následně našla zakázaná látka, tedy neopatřovala zakázanou látku nebo ji vědomě přechovávala. Návod obviněného nesměřoval ke spáchání trestného činu podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, neboť nebyl dostatečně konkrétní a skutkové zjištění odvolacího soudu se v předmětné části skutku omezuje na předání cigaretových papírků a na upozornění, aby jich bylo odesláno všech sedm.

17. Dále obviněný namítá, že obviněná se svým jednáním spočívajícím v předání věcí do balíku matce obviněného, s upozorněním ze strany obviněného, že jedny cigaretové papírky jsou plné, nemohla dopustit trestné činnosti, za niž byla odsouzena. Přitom s ohledem na zásadu akcesority účastenství obviněný dovozuje, že v takovém případě se ani on, jakožto návodce, nemohl dopustit trestné činnosti, která je mu kladena za vinu. Ve vazbě na otázku svého účastenství na trestném činu obviněné (kdy byl nejprve soudem prvního stupně uznán vinným jako organizátor trestného činu obviněné, posléze jej však odvolací soud uznal vinným jakožto návodce) obviněný namítá, že odvolací soud porušil § 39 tr. zákoníku, když při stanovení výměry trestu nepřihlédl k tomu, že organizátorství ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku je výrazně závažnější, nebezpečnější a nejškodlivější forma účastenství a uložil mu tentýž trest odnětí svobody (co do jeho výměry) jako soud prvního stupně.

18. S ohledem na výše uvedené má tak obviněný D. L. za to, že jsou dány důvody pro to, aby Nejvyšší soud shledal jeho dovolání důvodným a napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil v celém rozsahu a zprostil jej obžaloby.

19. K dovolání obviněného se vyjádřila státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“). Ta ve svém vyjádření konstatuje, že dovolací námitky obviněného nejsou způsobilé naplnit jím uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

20. Konkrétně státní zástupkyně uvádí, že hmotněprávní námitka obviněného, že jeho jednání nespočívalo v návodu spoluobviněné ke spáchání trestné činnosti, neodpovídá dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Je tomu tak proto, neboť nevychází ze všech skutkových okolností jednání obviněného, které se staly podkladem závěru o jeho vině co do zpochybněné formy jeho trestné součinnosti. Ačkoliv totiž obviněný v rámci citace tzv. skutkové věty rozsudku odvolacího soudu neopomenul uvést, že „(...) měl žádat obžalovanou M. Ch., aby předala jeho matce A. L. domluvené věci do balíku, který mu bude posílat, zejména cigaretové papírky a aby ji upozornila, aby jich poslala všech sedm, protože jedny jsou plné a aby jí náhodou neupadly právě ty.“, následně dovedl nesplnění podmínky svého jednání v postavení návodce podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku z takových skutkových okolností, podle nichž „(...) obviněná Ch. (...) předala papírky, ve kterých se následně našla zakázaná látka (...)“. Za této situace však podle státní zástupkyně obviněný uvedeným způsobem nezaložil podmínky dovolacího přezkoumání důvodnosti své hmotněprávní námitky, neboť se neopíral o skutkový podklad výroku o jeho vině tak, aby mohla být v jím namítaném směru vyhodnocena míra jeho vnitřního souladu.

21. Proto lze podle státní zástupkyně pouze nad rámec podaného vyjádření akcentovat právní význam té skutkové okolnosti jeho jednání, která spočívá v odkazu na předcházející domluvu věcí, jež se stanou obsahem vyžádaného balíku, a to s upřesněním způsobu jejich balení v cigaretových papírcích určitého počtu s důrazem na obezřetnost při vkládání právě těch plných. O tom, že by spoluobviněná předala matce obviněného (tzv. bez dalšího) pouze cigaretové papírky, ve kterých se následně (tzv. z čista jasna) našla zakázaná látka, však opatřený skutkový stav věci, promítnutý do výroku o vině obviněného, rozhodně nevypovídá. V této souvislosti státní zástupkyně rovněž poukazuje na výsledky provedených záznamů/odposlechů telefonních hovorů z období od 30. 1. 2018 do 13. 2. 2018, ze kterých zcela jednoznačně vyplývá, že se obviněný se spoluobviněnou domlouval na zaslání omamné a psychotropní látky v obsahu uvažovaného balíku do výkonu trestu odnětí

svobody, což je patrné z používaných slovních jinotajů, které by byly jen stěží logicky vysvětlitelné při běžném způsobu komunikace mezi nimi. O takový způsob výměny informací však nešlo, vztahovaly-li se také na to, k čemu by ony tzv. věci měly sloužit a od které osoby je možno takové věci opatřit, když v neposlední řadě bylo možno považovat za vypovídající obsah téhož důkazního prostředku o způsobu komunikace obviněného s jeho matkou právě v souvislostech výše uvedených (k tomu státní zástupkyně odkazuje na s. 4 až 5 rozsudku soudu prvního stupně).

22. Pokud soud prvního stupně ve smyslu opatřených skutkových zjištění, vztahujících se k okolnostem, za kterých došlo k zaslání balíku s drogou do míst, kde obviněný vykonával uložený trest odnětí svobody, uzavřel, že obviněný požádal o zaslání drogy do vězení a v uvedeném směru udílel celou řadu pokynů, pak se s tomu odpovídajícím způsobem právního posouzení takového jednání zcela důvodně nemohl ztotožnit soud odvolací. Odvolací soud jednání obviněného proto naprosto přiléhavě právně kvalifikoval pouze ve smyslu návodu podle § 24 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku s tím právním závěrem, že ve spoluobviněné M. Ch. obviněný toliko vzbudil rozhodnutí spáchat předmětnou trestnou činnost. V této souvislosti státní zástupkyně pouze na okraj připomíná řešení otázky rozlišování návodu a organizátorství v ustálené rozhodovací praxi, podle níž organizátor se ve svém jednání neomezuje pouze na vzbuzení pachatelova rozhodnutí spáchat trestný čin, ale vyvíjí širší a intenzívnější činnost, kterou naplňuje zákonné znaky „zosnování“ a „řízení“ trestného činu (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 4. 1971, sp. zn. 11 To 3/71, uveřejněné pod č. R 67/1971-I. Sb. rozh. tr.) K uvedenému tak státní zástupkyně uzavírá, že shora popsané jednání obviněného z hlediska své intenzity naznačené povahy ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku rozhodně nebylo.

23. Zbývající část dovolání směřuje podle státní zástupkyně proti výroku o trestu, přičemž obviněný poukazuje právě na změnu v právním posouzení formy jeho trestné součinnosti; tato změna se však podle jeho názoru nikterak nepromítla do stále stejné 30měsíční výměry ukládaného úhrnného trestu odnětí svobody, ačkoliv lze uvažovat o nižší závažnosti navodcovské role v porovnání s postavením organizátora; v tomto pochybení pak spatřuje porušení ustanovení § 39 tr. zákoníku.

24. Takto odůvodněnou námitkou, která je svým obsahem zcela čitelnou ve smyslu nepřiměřenosti trestního postihu, dle státní zástupkyně nelze naplnit jak obviněným zvolený tak ani žádný jiný z taxativně uvedených dovolací důvodů podle § 265b tr. řádu. Výrok o trestu lze totiž napadnout především prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, tedy ve spojení s námitkou že došlo k uložení takového trestu, který zákon nepřipouští, anebo že došlo k uložení trestu ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Jiná pochybení soudu, spočívající v nepřiměřenosti trestu, tedy v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména v nesprávném vyhodnocení kritérií uvedených v § 39 až § 42 tr. zákoníku a v důsledku toho i v uložení nepřiměřeně přísného nebo naopak mírného trestu (jak to činí jmenovaný obviněný), nelze v dovolání namítat prostřednictvím tohoto ani jiného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 trestního řádu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. 11 Tdo 530/2002, uveřejněné pod č. [22/2003](#) Sb. rozh. tr.).

25. V této souvislosti státní zástupkyně toliko obiter dictum poukazuje na právní úvahy odvolacího soudu ve smyslu aplikace obecných zásad pro ukládání trestu. V jejich rámci totiž nemohl odvolací soud zohlednit pouze mírnější formu trestné součinnosti obviněného a přitom opomenout, že se vztahovala ke dvěma trestným činům, dále odhlížet od jeho trestní minulosti, odrážející se v podobě speciální recidivy, jakož ani nevzít v potaz okolnost, že se přisouzené trestné činnosti dopustil v místech, které by naopak měly sloužit ve smyslu výchovného účinku vykonávaného trestního postihu (blíže viz úvaha pod bodem 13. rozsudku odvolacího soudu).

26. Ze všech důvodů výše uvedených tedy státní zástupkyně navrhuje, aby Nejvyšší soud o dovolání obviněného D. L. rozhodl tak, že jej odmítá podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu.

27. Vyjádření státní zástupkyně Nejvyšší soud zaslal obviněnému k jeho případné replice. V této obviněný uvádí, že na svém podaném návrhu vysloveně trvá. Popis skutkových okolností ve výroku rozsudku odvolacího soudu podle jeho přesvědčení neodpovídá použité právní kvalifikaci, jestliže soudy nižších stupňů učinily nesprávný závěr o tom, že obviněný vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku tím, že žádal obviněnou o doručení balíku zejména s cigaretovými papírky. Samotná žádost totiž není způsobilá vzbudit v jiném rozhodnutí doručit balík se zakázanou látkou do věznice a tím spáchat trestný čin podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku. Z telefonních přehrávek, ale ani z ostatních provedených důkazů, podle obviněného nevyplývá potřebná míra přesvědčování z jeho strany, která objektivně mohla v jiném vzbudit rozhodnutí spáchat trestný čin. Závěrem obviněný zdůrazňuje, že samotná jeho žádost, když je drogově závislý, neměla a nemohla přimět třetí osoby jeho žádosti vyhovět.

III. Přípustnost dovolání

28. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) nejprve zjišťoval, zda jsou dovolání přípustná a zda vyhovují všem relevantním ustanovením trestního řádu, tedy zda byla podána v souladu s § 265a odst. 1, 2 tr. řádu, v zákonné dvouměsíční lhůtě a na příslušném místě v souladu s § 265e odst. 1, 3 tr. řádu, jakož i oprávněnými osobami ve smyslu § 265d odst. 1 písm. a) tr. řádu a § 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. řádu.

29. Ve vztahu k dovolání obviněného považuje Nejvyšší soud za nezbytné již na tomto místě konstatovat, že jej obviněný podává „do všech výroků“ napadeného rozsudku odvolacího soudu. Nejvyšší soud se však při své přezkumné činnosti iniciované dovoláním obviněného zaměřil toliko na ty výroky napadeného rozsudku, které se jej bezprostředně dotýkaly. Mezi takové je třeba – s ohledem na zásadu akcesority účastenství, z níž vyplývá přímá vazba mezi výrokem o vině obviněného, v té části, v níž byl uznán vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jehož se dopustil jako účastník ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, a výrokem o vině obviněné, a to v té části v níž byla uznána vinnou ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku – zahrnout i naznačenou část výroku o vině obviněné M. Ch. Účastenství v užším smyslu (§ 24 tr. zákoníku) se totiž přimyká k jednání hlavního pachatele [viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1368/2019] a zásadně platí, že není-li trestného činu hlavního pachatele, nemůže být ani trestného činu účastníka podle § 24 odst. 1 tr. zákoníku na (neexistujícím) trestném činu hlavního pachatele. Proto výrok o vině týkající se trestného činu hlavního pachatele může být výrokem, který se podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. řádu obviněného (účastníka v užším smyslu) bezprostředně dotýká.

30. Dále Nejvyšší soud zkoumal, zda dovolání splňují obligatorní obsahové náležitosti tohoto mimořádného opravného prostředku upravené v § 265f tr. řádu. Nejvyšší soud konstatuje, že dovolání nejvyššího státního zástupce, jakož i dovolání obviněného, splňují veškeré shora uvedené zákonné náležitosti.

31. Protože platí, že dovolání lze podat jen z některého z důvodů taxativně vymezených v § 265b tr. řádu, musel dále Nejvyšší soud posoudit, zda nejvyšším státním zástupcem a obviněným uplatněnou argumentaci lze podřadit pod některý z dovolacích důvodů, jejichž existence je – mimo jiné – podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (§ 265i odst. 3 tr. řádu).

32. Nejvyšší státní zástupce i obviněný v podaných dovoláních uplatňují dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

33. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotněprávního posouzení. Z toho vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotněprávní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění.

34. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je tak možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, případně doplněných nebo pozměněných odvolacím soudem. V návaznosti na tento skutkový stav pak zvažuje hmotněprávní posouzení, přičemž samotné skutkové zjištění učiněné v napadených rozhodnutích nemůže Nejvyšší soud změnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. To vyplývá také z toho, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání jako specifickém mimořádném opravném prostředku, který je zákonem určen k nápravě procesních a právních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. řádu, není a ani nemůže být další (třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři, neboť v takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně, který je z hlediska uspořádání zejména hlavního líčení soudem zákonem určeným a také nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu, popř. do pozice soudu projednávajícího řádný opravný prostředek, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (srov. § 147 až § 150 a § 254 až § 263 tr. řádu, a taktéž přiměřeně např. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 4. 2003, sp. zn. I. ÚS 412/02, ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. III. ÚS 732/02, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. III. ÚS 282/03, ze dne 7. 1. 2004 sp. zn. II. ÚS 651/02, či ze dne 22. 7. 2008, sp. zn. IV. ÚS 60/06). V této souvislosti je třeba zmínit, že je právem i povinností nalézacího soudu hodnotit důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu, přičemž tento postup ve smyslu § 254 tr. řádu přezkoumává odvolací soud (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2000, sp. zn. II. ÚS 215/99, ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, nebo ze dne 30. 11. 1995 sp. zn. III. ÚS 166/95, anebo usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. III. ÚS 376/03).

35. Zásah Nejvyššího soudu do skutkových zjištění soudů nižších stupňů je v rámci řízení o dovolání přesto zcela výjimečně přípustný, avšak pouze tehdy, učiní-li dovolatel předmětem svého dovolání tzv. extrémní nesoulad právního posouzení skutku s učiněnými skutkovými závěry, popř. skutkových závěrů s provedenými důkazy (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006). K problematice extrémního nesouladu srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, ze dne 23. 3. 2004, sp. zn. I. ÚS 4/04, anebo ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, popř. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05.

36. Nejvyšší soud nadto i při respektování shora uvedeného interpretuje a aplikuje podmínky připuštění dovolání tak, aby dodržel maximy práva na spravedlivý proces vymezené Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Je proto povinen v rámci dovolání posoudit, zda nebyla v předchozích fázích řízení porušena základní práva dovolatele (obviněného), včetně jeho práva na spravedlivý proces (k tomu srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14).

37. Zároveň je však třeba říci, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. I. ÚS 2832/18 (jehož závěry převzal i Nejvyšší soud v usnesení svého velkého senátu trestního kolegia ze dne 17. 4. 2019, sp. zn. 15 Tdo 1474/2018), námitky extrémního nesouladu mezi provedenými

důkazy a skutkovými zjištěními z nich učiněnými jsou námitkami, které se dotýkají porušení základních práv obviněného jakožto jednotlivce ve smyslu článku 36 a násl. Listiny a práva na spravedlivý proces v souladu s článkem 6 Úmluvy. Právo na spravedlivý proces nicméně nesvědčí státnímu zástupci, který podal odvolání v neprospěch obviněného. Nejvyšší soud tak nemůže z podnětu námitky extrémního nesouladu vznesené státním zástupcem zasáhnout do skutkového stavu zjištěného soudy nižších stupňů (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 4. 2018, sp. zn. 7 Tdo 425/2018, popř. ze dne 22. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 269/2020). Nejvyšší státní zástupce proto může námitku extrémního rozporu mezi skutkovými zjištěními soudů nižších stupňů a provedenými důkazy v dovolání uplatnit pouze ve prospěch obviněného, ale nikoli v jeho neprospěch. Pokud nejvyšší státní zástupce tuto námitku uplatní v neprospěch obviněného, a nebude-li uplatněna jiná relevantní námitka, Nejvyšší soud bez věcného přezkumu dovolání nejvyššího státního zástupce odmítne podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu, jako dovolání podané z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. řádu (viz usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 2019, sp. zn. 15 Tdo 1474/2018, bod 31.).

IV. Důvodnost dovolání

38. Poté, co se Nejvyšší soud podrobně seznámil s obsahem napadeného rozsudku odvolacího soudu, jakož i spisového materiálu, konstatuje, že nejvyšším státním zástupcem vznesené dovolací námitky odpovídají jím deklarovanému zákonnému dovolacímu důvodu a dovolání podané v neprospěch obviněné M. Ch. je současně zcela důvodné. Oproti tomu dovolání podané obviněným D. L. nemohl Nejvyšší soud podrobit meritornímu přezkumu, neboť obviněným vznesené dovolací námitky neodpovídají jím uplatněnému, ale ani žádnému jinému, zákonnému dovolacímu důvodu.

IV. A

K dovolání nejvyššího státního zástupce

39. Nejvyšší soud na úvod připomíná, že podstatou dovolání nejvyššího státního zástupce je – zjednodušeně řečeno – jeho nesouhlas se závěrem odvolacího soudu, podle něhož jednání obviněné M. Ch., popsané bod bodem 3. tohoto usnesení, nelze právně kvalifikovat také jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020, kdy za stěžejní nejvyšší státní zástupce považuje otázku, zda jednání obviněné bylo dostatečně závažné na to, aby bylo způsobilé ke zmaření výkonu nebo účelu trestu.

40. Předně je třeba říci, že přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020, se dopustí ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu.

41. Výkladem označeného ustanovení, především znaků „se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu“ se ve své rozhodovací praxi Nejvyšší soud zabýval opakovaně. V první řadě je třeba připomenout usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78-II., uveřejněné pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr. (z jehož závěrů ostatně vycházel i odvolací soud), podle kterého soustavné poskytování drog odsouzeným a usnadňování nedovolené činnosti odsouzených je závažným jednáním směřujícím k zmaření účelu trestu ve smyslu znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. [pozn. dnes přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku]. Na uvedené rozhodnutí pak navazuje novější judikatura Nejvyššího soudu, z níž je třeba vyzdvihnout především následující rozhodnutí.

42. Tak v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. 5 Tdo 701/2012, Nejvyšší soud ve

vztahu k výkladu znaku „závažné jednání“ ve smyslu § 337 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, ve znění do 14. 1. 2013, uvedl, že nejvyšší státní zástupce (dovolatel v dané trestní věci) dovodil takovou závažnost u obviněného prakticky pouze z opakování nedovolené aplikace návykové látky. Jak sám nejvyšší státní zástupce v dovolání připomněl, soudní praxe vykládá tento znak skutkové podstaty jako jednání srovnatelné s ostatními případy trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a současně podstatně závažnější než kázeňský přestupek. Závažnost jednání je tak třeba vždy posuzovat podle více hledisek, nepostačuje pouhé opakování, které ještě nedosahuje pojmu soustavnosti, ale hodnotí se rozsah, intenzita a okolnosti, za nichž došlo k porušení pravidel výkonu trestu. Vždy je však nutné zjišťovat, do jaké míry protiprávní jednání obviněného ovlivnilo dosažení účelu trestu. V usnesení ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. 6 Tdo 1266/2007, uveřejněném pod č. [40/2008](#) Sb. rozh. tr., Nejvyšší soud shrnul, že k naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák., ve znění do 31. 12. 2008 [pozn. dnes § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku], se vyžaduje „závažné jednání“ pachatele, tedy takové jeho jednání, které vykazuje výraznější intenzitu a je zpravidla soustavnější a jehož důsledkem bude maření nebo podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění dosažení účelu trestu či vazby. Za splnění těchto předpokladů může být takovým závažným jednáním i nedovolená konzumace návykové látky odsouzeným ve věznici, pokud s ohledem na soustavnost či opakovanost konzumace, povahu a charakter požívané látky, její množství a vliv na chování odsouzeného v důsledku toho dochází alespoň ke znesnadnění dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody. Za závažné jednání v tomto smyslu však nelze považovat ojedinělý méně intenzivní akt, který není způsobilý zmařit či podstatně ztížit výkon trestu odnětí svobody. Proto jednorázová nedovolená konzumace návykové látky (např. léku Diazepam) odsouzeným ve věznici je sice porušením ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody, avšak není závažným jednáním ve smyslu § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. [pozn. dnes § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku].

43. V usnesení ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 3 Tdo 1075/2012, pak Nejvyšší soud zdůraznil, že kritéria posouzení intenzity a závažnosti jednání odsouzeného nelze posuzovat izolovaně s akcentem na jediný znak, ale právě naopak – právnímu posouzení každého takového jednání by mělo předcházet komplexní posouzení všech kritérií, aby neunikl trestní odpovědnosti pachatel, který se zjevně rozhodl závažným způsobem nerespektovat rozhodnutí soudu, ignorovat pravidla stanovená pro výkon trestu a tím zmařit jeho účel. Při výkladu znaku „závažné jednání“ nutno brát v úvahu i to, že zjištěná konzumace návykové látky by musela být svým charakterem a povahou natolik závažná, aby nepostačoval její postih jako kázeňského přestupku podle § 46 zákona o výkonu trestu odnětí svobody.

44. Z dalších rozhodnutí Nejvyššího soudu věnujících se této problematice lze poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 8 Tdo 547/2017, ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 7 Tdo 615/2018, ze dne 26. 9. 2019, sp. zn. 11 Tdo 834/2019, ze dne 31. 10. 2019, sp. zn. 11 Tdo 1061/2019, či ze dne 15. 1. 2020, sp. zn. 7 Tdo 1581/2019.

45. Vedle výkladu znaku „závažné jednání“ je rovněž třeba alespoň stručně připomenout i další část zákonného znaku skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku, a to „výkon nebo účel trestu“. Důvodem je, že vymezení pojmu „závažné jednání“ se odvíjí od dopadu takového jednání na výkon trestu nebo účel trestu. Závažné jednání, kterého se pachatel dopouští, totiž musí být v rozporu s účelem trestu. Tím se vedle ochrany společnosti rozumí také zabránění odsouzenému v páchání další trestné činnosti, a pokud jde o výkon trestu odnětí svobody, jeho vedení prostřednictvím převýchovných programů a dalších uplatňovaných metod k tomu, aby v budoucnu vedl řádný život. K samotnému zmaření výkonu trestu

nebo účelu trestu nemusí dojít, stačí, že pachatel jedná s cílem výkon trestu nebo účel trestu zmařit (v podrobnostech srov. RIZMAN, S. In: ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 3192).

46. Samotný účel trestu (k jehož naplnění výkon trestu směřuje) sice není v trestním zákoníku výslovně uveden, nicméně jej lze vyvodit z § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, podle něhož odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Zásadní význam má v projednávané věci § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody, podle něhož je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2019, sp. zn. 11 Tdo 1061/2019).

47. V případě jiné osoby než osoby odsouzeného - z pohledu věznice jde vlastně o extranea - z povahy věci nelze ve vztahu k výkladu pojmu „závažné jednání“ ve smyslu § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku akcentovat ty skutečnosti, které se týkají přímo osoby odsouzeného a zvláště pak dosavadního průběhu jemu uloženého výkonu trestu odnětí svobody (ať již jde o udělené kázeňské odměny či naopak uložené kázeňské tresty, umístění, popřípadě přemístění, odsouzeného do určitého oddělení věznice, jakož i celkové chování odsouzeného v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, plnění programu zacházení či pracovních povinností). Zásadně tak lze v takovém případě vycházet z posouzení, zda jde o jednání srovnatelné s ostatními případy trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a současně podstatně závažnější než kázeňský přestupek, přičemž vedle otázky opakování jednání pachatele je třeba hodnotit jeho rozsah, intenzitu a okolnosti, za nichž došlo k porušení pravidel upravujících výkon trestu odnětí svobody. Následkem takového jednání pak musí být maření nebo alespoň podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění výkonu trestu či jeho účelu. Jestliže takové jednání spočívá, resp. má spočívat, v nedovolené konzumaci návykové látky odsouzeným ve věznici, lze o jeho závažnosti ve smyslu § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku uvažovat s ohledem na jeho soustavnost či opakovanost konzumace (resp. jejího zprostředkování), povahu a charakter požívané látky, její množství a případný vliv na chování odsouzeného.

48. Odvolací soud v odůvodnění svého napadeného rozsudku dospěl k závěru, že jednání obviněné popsané shora nelze právně kvalifikovat jako jednočinný souběh přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020, a přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, ale pouze jako druhý z uvedených trestných činů. K tomuto právnímu posouzení odvolací soud dospěl proto, neboť obviněná se jednáním popsaného výše dopustila toliko poprvé a nešlo tedy o soustavné poskytování drogy odsouzenému ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78-II., uveřejněného pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr. Jinými slovy odvolací soud naznal, že takové jednání ještě samo o sobě není dostatečně závažné ve smyslu předmětného ustanovení.

49. Oproti tomu nejvyšší státní zástupce ve svém dovolání připomenul další zásadní skutková zjištění odvolacího soudu, jež tento sice vyjádřil v rámci tzv. skutkové věty svého rozsudku, ale nevěnoval mu zjevně dostatečnou pozornost, ačkoliv závažnost jednání obviněné notně zvyšovala. Obviněná totiž do balíčku odeslaného matkou obviněného do Věznice XY uložila 0,6421 g pervitinu zabaleného v cigaretových papírcích značky Vážka, přičemž takovéto množství představuje (při zohlednění

skutečnosti, že jedna dávka pervitinu činí 0,1 až 0,2 gramu této látky) celkem 3 až 6 obvyklých dávek. Takové množství pervitinu by tedy obviněnému, popř. jiným osobám nacházejícím se ve výkonu trestu odnětí svobody v téže věznici, umožnilo několikanásobné užití této psychotropní látky.

50. Jak již Nejvyšší soud předeslal výše, ve své dosavadní rozhodovací praxi se ve vztahu k výkladu ustanovení § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku ve vazbě na distribuci omamných a psychotropních látek v prostředí věznice, popř. vazební věznice, zabýval především otázkou posouzení jednání samotných odsouzených.

51. Pro ilustraci lze vzpomenout, že v trestní věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 6 Tdo 156/2010, byl obviněný uznán (mimo jiné) vinným i ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zákona, ve znění do 31. 12. 2008. Tohoto trestného činu se měl obviněný dopustit tím, že u sebe přechovával dne 4. 5. 2008 psychotropní látku pervitin o hmotnosti 0,33 gramu o obsahu 0,21 gramu čisté báze metamfetaminu a dále dne 6. 7. 2008 u sebe přechovával psychotropní látku pervitin o celkové hmotnosti 5,42 gramu o obsahu 3,60 gramu čisté báze metamfetaminu. V trestní věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 11 Tdo 754/2019, byl obviněný uznán (mimo jiné) vinným i ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020, jehož se měl dopustit držením jednak 8 psaníček obsahujících látku rostlinného původu o hmotnosti nejméně 0,68 gramu (v níž byl následně znaleckým zkoumáním zjištěn obsah tetrahydrokanabinolů), kdy blíže neurčené množství této látky vykouřil a další papírové psaníčko s látkou rostlinného původu o hmotnosti 0,1 gramu předal spoluodsouzenému.

52. Naopak samotná konzumace omamných či psychotropních látek odsouzeným, která byla zjištěna na základě odběru vzorku moči a jeho následného toxikologického vyšetření, nebyla Nejvyšším soudem shledána jako dostatečně závažné jednání odsouzeného ve smyslu § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku, přičemž Nejvyšší soud v těchto případech zdůraznil, že v trestním řízení nebylo zjištěno nic o tom, zda jednání odsouzených bylo významnější intenzity, že by snad bylo opakované, soustavnější a závažnější než pouhý kázeňský přestupek, a rovněž nezjistil množství požité psychotropní látky ani jakýkoli její vliv na chování odsouzených (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. 6 Tdo 1266/2007, uveřejněné pod č. [40/2008](#) Sb. rozh. tr., či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2007, sp. zn. 5 Tdo 1300/2007, nebo ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 3 Tdo 1075/2012).

53. Nyní projednávaná trestní věc se od shora uvedených trestních věcí liší v tom, že se netýká právního posouzení skutku, který je kladen za vinu odsouzenému, jenž měl v rámci výkonu trestu odnětí svobody přechovávat omamnou či psychotropní látku, nýbrž osoby, která dopravení této látky do prostor věznice, v níž takový odsouzený vykonával trest odnětí svobody, zajistila. Na druhou stranu však platí, že již v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1978, sp. zn. To II 3/78-I., uveřejněném pod č. [12/1979](#) Sb. rozh. tr., daný soud uzavřel, že trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. [dnes trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku] se může dopustit i jiná osoba než odsouzený nebo osoba ve vazbě.

54. K těmto případům lze poukázat toliko na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. 11 Tdo 370/2018, v němž tento v obecné poloze – neboť dovolací námítka obviněného neodpovídaly jím uplatněnému dovolacímu důvodu – akceptoval právní posouzení skutku (mimo jiné) i jako přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020, který spočíval v tom, že obviněný na blíže nezjištěném místě opatřil 0,553 g drogy pervitin a 0,020 gramu drogy heroin, které následně předal další spoluobviněné, která je společně s jinou spoluobviněnou odeslala ukryté ve dvou různých balících zaslaných následně dalšímu spoluobviněnému do věznice, kde tento vykonával trest odnětí svobody.

55. Při promítnutí veškerých shora uvedených poznatků do poměrů projednávané trestní věci má Nejvyšší soud za to, že jednání obviněné, spočívající v tom, že opatřila z neznámého zdroje metamfetamin (pervitin) o hmotnosti 0,6421 gramu zabalený v cigaretových papírcích, jež následně předala matce obviněného, která tyto vložila do poštovní zásilky a odeslala prostřednictvím České pošty, s. p. do Věznice XY, naplňuje znak „závažného jednání“ ve smyslu § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020 [dnes § 337 odst. 1 písm. h) tr. zákoníku]. Je tomu tak proto, neboť v zásadě jakékoliv jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty jiného trestného činu (zde přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku) je třeba považovat za závažné jednání ve smyslu předmětného ustanovení.

56. Na margo uvedeného pak lze dodat, že jednání obviněné je srovnatelné s ostatními případy trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (viz vybraná rozhodnutí Nejvyššího soudu předestřená výše) a zároveň je podstatně závažnější než související kázeňský přestupek podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody (byť při vědomí skutečnosti, že tohoto se mohou dopustit pouze odsouzení ve smyslu zákona o výkonu trestu odnětí svobody). Co se týče dalších kritérií určujících pro stanovení škodlivosti jednání obviněné, je třeba poukázat zvláště na následující skutečnosti. V první řadě je nutné akcentovat, že obviněná zajistila obviněnému zaslání pervitinu (metamfetaminu), pro nějž je charakteristická existence vysokého rizika vzniku závislosti. Dále je třeba říci, že množství zajištěné obviněnou odpovídalo přinejmenším třem obvyklým dávkám, tedy nešlo rozhodně o marginální množství dané drogy (to i ve srovnání se shora přiblíženými rozhodnutími Nejvyššího soudu). Obdobně je nutné vyzdvihnout i poznatek, že obviněná podle skutkových zjištění odvolacího soudu obstarala pervitin zabalený v cigaretových papírcích, tyto následně předala spolu s dalšími baleními cigaretových papírků matce obviněného, která je vložila do balíku, jež následně tomuto prostřednictvím České pošty, s. p. odeslala, kdy takový způsob spáchání trestného činu lze označit za sofistikovanější, a tedy i více společensky škodlivý. Ačkoliv tedy jednání obviněné nevykazovalo znaky soustavnosti či opakování, při zohlednění dalších skutečností je nezbytné jej považovat za jednoznačně závažné ve smyslu § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020.

57. Konečně Nejvyšší soud nemá pochyb o tom, že shora popsaného jednání se obviněná dopustila, aby zmařila výkon nebo účel trestu. To z toho důvodu, že v případě neodhalení její trestné činnosti by se obviněnému, jakožto odsouzenému vykonávajícímu nepodmíněný trest odnětí svobody v rámci věznice, dostala do dispozice droga pervitin, obsahující psychotropní látku metamfetamin, kterou by tento mohl sám užít (s čímž souvisí nejen riziko v podobě vzniku závislosti na dané látce, ale rovněž i nejvyšším státním zástupcem vzpomenuté riziko akutní intoxikace vyžadující lékařskou pomoc), popřípadě ji distribuovat mezi další osoby (čímž by se dopouštěl další trestné činnosti přímo v prostorách věznice). Účelem trestu jako takového, a tedy i trestu odnětí svobody, je ochrana společnosti před pachateli trestných činů, realizovaná jak skrze prostředky individuální pozitivní prevence, tak i individuální preventivní represe a v neposlední řadě rovněž individuální zabraňující represe (srov. KALVODOVÁ, V. In. KRATOCHVÍL, V. Trestní právo hmotné. Obecná část. Praha: C. H. Beck, 2012, s 554-555.). Právě dostupnost omamných a psychotropních látek v rámci věznice a zvláště jejich následné užívání odsouzenými představují jednu ze zásadních překážek řádného výkonu a zvláště pak dosažení účelu trestu, neboť v důsledku intoxikace těmito látkami odsouzení nemusí dbát řádného plnění svých povinností zakotvených především v § 28 a § 29 zákona o výkonu trestu odnětí svobody [dlužno dodat, že již samotné přechovávání těchto látek pro vlastní potřebu je kázeňským přestupkem podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody].

58. Konečně je třeba říci, že Nejvyšší soud se plně ztotožňuje se závěrem nejvyššího státního zástupce stran společenské škodlivosti jednání obviněné, která vylučuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku.

59. Pouze obiter dictum Nejvyšší soud připomíná, že obecně je trestným činem takový protiprávní

čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně (§ 13 odst. 1 tr. zákoníku). Společenská škodlivost ovšem není zákonným znakem trestného činu, protože má význam jen jako jedno z hledisek pro uplatňování zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Trestní zákoník nevymezuje žádná hlediska pro stanovení konkrétní míry či stupně společenské škodlivosti činu, který se má považovat za trestný čin (naopak typová společenská škodlivost je vyjádřena již prostřednictvím konstrukce skutkových podstat jednotlivých trestných činů). Zásadně tedy platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem, a proto ho obecně nelze považovat za čin, který není společensky škodlivý. Opačný závěr v podobě konstatování nedostatečné společenské škodlivosti činu by bylo možné učinit jen výjimečně v případech, v nichž z určitých závažných důvodů není vhodné uplatňovat trestní represi, a pokud posuzovaný čin svou závažností neodpovídá ani těm nejlehčím, běžně se vyskytujícím trestným činům dané právní kvalifikace (k tomu srov. stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 301/2012-II., uveřejněné pod č. [26/2013](#) Sb. rozh. tr.). Jak však Nejvyšší soud vysvětlil výše v rámci interpretace znaku „škodlivého jednání“, o takový případ v trestní věci obviněné nejde.

60. Nejvyšší soud tak v této části uzavírá, že odvolací soud pochybil, pokud uzavřel, že toliko proto, že se obviněná shora popsaného jednání dopustila poprvé (viz bod 11. rozsudku odvolacího soudu) nebylo namístě jej právně kvalifikovat rovněž jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, ve znění do 31. 5. 2020. Právní posouzení skutku odvolacím soudem proto v této části nemohlo obstát. Nejvyšší soud proto napadený rozsudek odvolacího soudu na základě dovolání nejvyššího státního zástupce podaného v neprospěch obviněné M. Ch., z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu zrušil.

61. Dlužno dodat, že nejvyšší státní zástupce petit (dovolací návrh) v jím podaném dovolání formuloval (mimo jiné) tak, že žádal zrušení napadeného rozsudku, bez bližší specifikace, zda tak požaduje toliko co do výroků týkajících se obviněné M. Ch., anebo i obviněného D. L. (viz s. 6 dovolání nejvyššího státního zástupce). S ohledem na zcela zjevné obsahové zaměření dovolání nejvyššího státního zástupce toliko do výroků týkajících se obviněné M. Ch., jakož i proto, že Nejvyšší soud petitem dovolání [ve smyslu § 265f odst. 1 tr. řádu] není vázán (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 11 Tdo 890/2010), rozhodl Nejvyšší soud tak, jak je uvedeno výše.

IV. B

K dovolání obviněného D. L.

62. Obviněný D. L. prostřednictvím svého dovolání brojí proti právnímu posouzení té části skutku, v níž odvolací soud spatřoval naplnění znaků návodu ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku k přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, jakož i té části skutku, v níž odvolací soud spatřoval samotný přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, spáchaný obviněnou M. Ch. Takto formulovaná námitka na první pohled odpovídá obviněným uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, jak jej Nejvyšší soud vymezil výše. Při bližším nahlédnutí je třeba ale dát za pravdu vyjádření státní zástupkyně v tom směru, že obviněný vychází z vlastního vymezení skutkového stavu věci, jež je odlišné od toho, jak jej zjistily soudy nižších stupňů.

63. In concreto obviněný namítá, že obviněná M. Ch. podle zjištění soudů nižších stupňů „předala papírky, ve kterých se následně našla zakázaná látka“, nikoliv snad, že by tato opatřovala zakázanou látku či ji vědomě přechovávala. Takové tvrzení obviněného je ale v rozporu se skutkovými zjištěními soudů nižších stupňů, když podle tzv. skutkové věty rozsudku odvolacího soudu obviněná „opatřila z nezjištěného zdroje metamfetamin zabalený v cigaretových papírcích zn. Vážka“. Jinými slovy soudy

nižších stupňů dospěly na základě provedení dokazování ke skutkovému závěru, že to byla právě obviněná, která metamfetamin opatřila (dlužno dodat, že oproti soudu prvního stupně odvolací soud nedospěl k závěru, že tato měla danou psychotropní látku sama do cigaretových papírků zabalit, ale opatřila ji již takto zabalenou z blíže nezjištěného zdroje). Přitom jak soud prvního stupně, tak i odvolací soud na základě provedených důkazů – přepisu telefonních hovorů z telefonní stanice BVFon (viz č. l. 61, především pak hovor mezi obviněným a obviněnou ze dne 8. 2. 2018 v čase 19:22 hod.) rovněž shledaly, že obviněná si byla vědoma skutečného obsahu cigaretových papírků (viz bod 8. rozsudku odvolacího soudu a strany 4 až 5 rozsudku soudu prvního stupně). Takové jednání obviněné dle přesvědčení Nejvyššího soudu bezpochyby naplňuje znaky skutkové podstaty přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, což obviněný v obecné poloze zpochybňuje (avšak při přehlížení shora předestřených skutkových zjištění soudů nižších stupňů).

64. Obdobně co se týče tvrzení obviněného, že jeho jednání nespočívalo v návodu ke spáchání konkrétního trestného činu, je třeba říci, že jak ze skutkové věty rozsudku odvolacího soudu (viz výše), tak z provedení dokazování jednoznačně vyplynulo, že obviněný po obviněné požadoval obstarání drogy a její zaslání do Věznice XY (byť tak samozřejmě nečinil explicitně, ale prostřednictvím konspirativně vedeného rozhovoru, na jehož zájmové části soudy nižších stupňů poukázaly). K tomu lze poukázat na přesvědčivé odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně (viz opět strany 4 a 5) a rozsudku odvolacího soudu (srov. bod 9.), jakož i již vzpomenutého přepisu telefonních hovorů z telefonní stanice BVFon (srov. opět č. l. 61).

65. Lze tedy uzavřít, že dané námitky obviněného nemohl Nejvyšší soud podrobit patřičnému meritornímu přezkumu, neboť obviněný je formuloval na základě odlišného skutkového stavu věci, než jak byl soudy nižších stupňů na základě provedení dokazování ustaven. Přitom platí, jak Nejvyšší soud uvedl výše, že skutkovými zjištěními a vymezením skutku soudy nižších stupňů je v dovolacím řízení vázán a není zásadně oprávněn k revizi skutkových zjištění a hodnocení důkazů, nota bene v situaci, kdy obviněný neučinil předmětem svého dovolání ani tzv. extrémní nesoulad právního posouzení skutku s učiněnými skutkovými závěry, popř. skutkových závěrů s provedenými důkazy.

66. Poslední dovolací námitka obviněného směřuje do výroku o trestu, konkrétně proti výměře uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání třiceti měsíců. Obviněný je totiž přesvědčen, že v situaci, kdy jej soud prvního stupně uznal vinným jako organizátora podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ve vztahu k přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byla uznána vinnou obviněná, s kterýmžto právním posouzením se neztotožnil soud odvolací a nově jej uznal vinným toliko jako pomocníka ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku na daném trestném činu, bylo třeba tuto skutečnost reflektovat i v rámci stanovení výměry trestu odnětí svobody.

67. Ani tuto dovolací námitku obviněného nemohl Nejvyšší soud podřadit pod jím uplatněný [ale ani žádný jiný zákonný – viz § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu] dovolací důvod. Stručně řečeno totiž obviněný nenamítá, že mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře mimo zákonnou trestní sazbu stanovenou ustanovením § 283 odst. 2 tr. zákoníku (kterýmžto trestným činem byl obviněný uznán vinným), popř. že dané ustanovení tento druh trestu ani neumožňuje uložit. Naopak, obviněný toliko namítá, že s ohledem na skutečnosti výše uvedené mu měl (zřejmě) být uložen nižší trest odnětí svobody.

68. Takto formulovanou dovolací argumentaci současně nelze posoudit ani jako námitku extrémně přísného (nespravedlivého) trestu, jíž je Nejvyšší soud oprávněn se ve zcela výjimečných případech zabývat [srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. 11 Tdo 530/2002, uveřejněné pod č. [22/2003](#) Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 8 Tdo 1561/2016,

bod 34. in fine, anebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2016, sp. zn. 11 Tdo 1586/2015]. Konečně je nutno dodat, že v tomto případě nejde ani o situaci, na niž dopadají závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2018, sp. zn. II. ÚS 492/17 (viz body 49. a násl.), kdy by tak bylo možné dovolací námitku stran výroku o trestu podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, a to z důvodu nesprávného hmotněprávního posouzení představujícího svévolné porušení některého z ústavně zaručených základních práv či svobod obviněného (viz náleze Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2018, sp. zn. II. ÚS 492/17, bod 56.).

V. Závěrečné zhodnocení Nejvyššího soudu

69. Protože Nejvyšší soud shledal, že dovolání nejvyššího státního zástupce bylo podáno důvodně, zrušil podle § 265k odst. 1 tr. řádu, za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. řádu, napadený rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, č. j. 13 To 175/2019-187, a to ve vztahu k obviněné M. Ch. a podle § 265k odst. 2 tr. řádu zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. řádu Nejvyšší soud dále odvolacímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

70. Úkolem odvolacího soudu, jemuž se daná trestní věc vrací k dalšímu řízení, bude, s ohledem na výše uvedený právní názor Nejvyššího soudu, trestní věc obviněné M. Ch. znovu projednat v takovém rozsahu, aby mohl učinit zákonu odpovídající rozhodnutí, a to ve smyslu výše uvedených úvah Nejvyššího soudu stran právní kvalifikace jednání obviněné popsaneého ve skutkové větě výroku jeho zrušeného rozsudku. Podle § 265s odst. 1 tr. řádu přitom platí, že orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud.

71. Co se týče dovolání obviněného D. L., Nejvyšší soud neshledal podmínky pro jeho kasační zásah, jehož se obviněný podáním tohoto mimořádného opravného prostředku domáhal. Je tomu tak z toho důvodu, neboť dovolací námitky obviněného neodpovídaly jím deklarovanému, ale ani žádnému jinému zákonnému, dovolacímu důvodu podle § 265b tr. řádu. Proto byl Nejvyšší soud nucen dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu odmítnout.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)